WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 10 marca 2011 r. *

W sprawie C-85/10

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunal Supremo (Hiszpania) postanowieniem z dnia 19 stycznia 2010 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 12 lutego 2010 r., w postępowaniu:

Telefónica Móviles España SA

przeciwko

Administración del Estado,

Secretaría de Estado de Telecomunicaciones,

* Język postępowania: hiszpański.

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, D. Šváby, E. Juhász, G. Arestis i T. von Danwitz (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,
sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 stycznia 2011 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Telefónica Móviles España SA przez M. Lancharesa Perlada, Procurador, wspieranego przez J. Garcíę Muñoza oraz A. Morena Rebolla, abogados,

— w imieniu rządu hiszpańskiego przez J.M. Rodrígueza Cárcama, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez L. Lozano Palacios, C. Vrignon i G. Brauna, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnych przepisów ramowych dotyczących ogólnych zezwoleń i indywidualnych licencji [zezwoleń] w dziedzinie usług telekomunikacyjnych (Dz.U. L 117, s. 15).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Telefónicą Móviles España SA (zwaną dalej „Telefónicą Móviles") a Administración del Estado i Secretaríą de Estado de Telecomunicaciones w przedmiocie wezwania do zapłaty za okres od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia 2001 r., dotyczącego opłaty za rezerwację publicznych częstotliwości radiowych niezbędnych do świadczenia usług telekomunikacyjnych.

Ramy prawne

Uregulowania Unii

Dyrektywa 97/13

3 Z motywu 1 dyrektywy 97/13 wynika, że przewiduje ona „całkowitą liberalizację telekomunikacyjnych usług i infrastruktury do dnia 1 stycznia 1998 r., z okresami przejściowymi dla niektórych państw członkowskich" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej dyrektywy poniżej].

4 Zgodnie z motywem 3 tej dyrektywy „należy ustanowić wspólne postanowienia ramowe dotyczące ogólnych i indywidualnych zezwoleń przyznawanych przez państwa członkowskie w dziedzinie usług telekomunikacyjnych".

5 Według motywu 4 dyrektywy 97/13 „w zezwoleniach powinny być określane warunki służące osiągnięciu celów interesu publicznego z korzyścią dla użytkowników telekomunikacji". Ponadto zgodnie z tym motywem uregulowania w sektorze telekomunikacji „powinny uwzględniać potrzebę ułatwienia wprowadzania nowych usług i upowszechniania postępu technologicznego".

6 Motyw 5 omawianej dyrektywy stanowi, że dyrektywa ta „w konsekwencji w istotny sposób przyczyni się do wejścia na rynek nowych operatorów, w ramach rozwoju społeczeństwa informacyjnego".

7 Motyw 12 dyrektywy 97/13 stanowi, że „wszelkie opłaty nakładane na przedsiębiorstwa w ramach postępowań w sprawie udzielania zezwoleń powinny być oparte na obiektywnych, niedyskryminacyjnych i przejrzystych kryteriach".

8 W odniesieniu do ograniczenia liczby zezwoleń indywidualnych, art. 10 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„Państwa członkowskie mogą ograniczyć liczbę zezwoleń indywidualnych dla dowolnej kategorii usług telekomunikacyjnych, a także na budowę lub eksploatację infrastruktury telekomunikacyjnej, jedynie w zakresie niezbędnym do zapewnienia efektywnego wykorzystania widma częstotliwości radiowych lub na czas potrzebny, aby umożliwić przydzielenie wystarczającej ilości numerów, zgodnie z prawem wspólnotowym".

9 Co się tyczy opłat i należności stosowanych do zezwoleń indywidualnych, art. 11 dyrektywy 97/13 stanowi:

„1. Państwa członkowskie zagwarantują, by wszelkie opłaty nakładane na przedsiębiorstwa z tytułu procedury udzielania zezwoleń miały na celu jedynie pokrycie kosztów administracyjnych poniesionych w procesie udzielania, zarządzania, kontroli i stosowania odpowiednich indywidualnych zezwoleń. Opłaty związane

z indywidualnym zezwoleniem są proporcjonalne do nakładu pracy i podlegają publikacji w odpowiedni i wystarczająco szczegółowy sposób, by umożliwić łatwy do nich dostęp.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 w przypadku rzadkich zasobów, państwa członkowskie mogą zezwolić krajowym organom regulacyjnym na pobieranie opłat w celu uwzględnienia konieczności zapewnienia optymalnego wykorzystania tych zasobów. Wspomniane opłaty nie są dyskryminacyjne i uwzględniają zwłaszcza konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji".

Dyrektywa 2002/20/WE

10 Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) (Dz.U. L 108, s. 21) w motywie 32 stanowi:

„Oprócz opłat administracyjnych, opłaty za użytkowanie częstotliwości oraz numerów radiowych [częstotliwości radiowych oraz numeracji] mogą być nakładane jako instrument zapewniający optymalne wykorzystanie tychże zasobów. Takie opłaty nie powinny utrudniać rozwoju usług innowacyjnych ani konkurencji na rynku. Postanowienia niniejszej dyrektywy nie stoją na przeszkodzie realizacji celu, dla którego stosuje się [w jakim są wykorzystywane] opłaty za użytkowania praw. Takie opłaty mogą na przykład zostać wykorzystane do sfinansowania działalności krajowych organów regulacyjnych, która nie może zostać sfinansowana z opłat administracyjnych. […]".

Uregulowania krajowe

11 Co się tyczy opłaty za rezerwację publicznych częstotliwości radiowych, art. 73 Ley 11/1998 General de las Telecomunicaciones (ustawy ogólnej o telekomunikacji nr 11/1998) z dnia 24 kwietnia 1998 r. (BOE nr 99 z dnia 25 kwietnia 1998 r., s. 13909) (zwanej dalej „ustawą nr 11/1998"), w swoim pierwotnym brzmieniu stanowił:

„1. Rezerwacja publicznych częstotliwości radiowych na rzecz jednej lub kilku osób albo podmiotów podlega rocznej opłacie na warunkach określonych w niniejszym artykule. Opłata ta będzie przeznaczona na finansowanie badań i kształcenia w dziedzinie telekomunikacji, a także na wykonywanie zobowiązań z zakresu usług publicznych, o których mowa w art. 40 i 42 niniejszej ustawy.

Aby ustalić wysokość opłaty, którą powinny uiścić podmioty zobowiązane do jej zapłaty, należy wziąć pod uwagę rynkową wartość wykorzystywania zarezerwowanej częstotliwości i przychody, jakie może uzyskać podmiot z niej korzystający.

Przy określaniu tej wartości rynkowej i ewentualnych przychodów podmiotu korzystającego z rezerwacji częstotliwości należy uwzględnić w szczególności następujące parametry:

1° stopień wykorzystania i obciążenia poszczególnych pasm częstotliwości w poszczególnych obszarach geograficznych;

2° rodzaj usługi, na potrzeby świadczenia której częstotliwość jest zarezerwowana, a w szczególności, czy usługi te są związane z obowiązkami z zakresu świadczenia usługi publicznej, o których mowa w tytule III;

3° zarezerwowane pasmo lub fragment pasma w widmie;

4° wykorzystywane sprzęt i technologię;

5° wartość gospodarczą wynikającą z wykorzystywania zarezerwowanych częstotliwości lub dysponowania nimi.

2. Wysokość opłaty uzyskuje się poprzez pomnożenie liczby zarezerwowanych jednostek publicznych częstotliwości radiowych [unitades da reserva radioeléctrica, zwanych dalej »URR«] przez wartość przypisaną jednostce. W przypadku terytoriów wyspiarskich powierzchnię braną pod uwagę przy ustalaniu liczby jednostek częstotliwości, na podstawie której oblicza się wysokość odpowiadającej im opłaty, określa się z wyłączeniem nieobjętego wnioskiem pokrycia obszarów morskich. Przez [URR] rozumie się umowny wzorzec miary odnoszący się do potencjalnego lub rzeczywistego zajmowania w okresie jednego roku pasma o szerokości jednego kiloherca na terytorium jednego kilometra kwadratowego.

3. Wartość powyższych parametrów określa zarządzenie ministerialne, o którym mowa w art. 16, poza wypadkami istnienia ograniczeń liczby zezwoleń zgodnie z art. 20 i 21. W takim przypadku określenie wartości parametrów następuje w zarządzeniu ministerialnym ustalającym warunki odpowiedniego przetargu.

[...]

8. Opłata, o której mowa w niniejszym artykule, przeznaczona jest na pokrycie kosztów związanych z systemem zezwoleń przewidzianym w tej ustawie, jeżeli opłaty i należności, o których mowa w art. 71, 72 i 74, są niewystarczające".

12 Zgodnie z art. 73 ust. 3 ustawy nr 11/1998 Orden del Ministerio de Fomento por la que se establecen el régimen aplicable a las licencias individuales para servicios y redes de telecomunicaciones y las condiciones que deben cumplirse por sus titulares (rozporządzenie ministra ds. rozwoju ustanawiające system stosowany do indywidualnych zezwoleń w zakresie usług i sieci telekomunikacyjnych oraz warunki, które muszą zostać spełnione przez podmioty uprawnione) z dnia 22 września 1998 r. określiło w załączniku II pięć parametrów składających się na opłatę, o których mowa w art. 73 ust. 1 tej ustawy, nazywając je odpowiednio współczynnikami od C1 do C5 i przypisując im pewną wartość. URR została w ten sposób wyceniona na kwotę 0,0544 ESP, co stanowiło równowartość 0,000327 EUR.

13 Artykuł 73 ustawy nr 11/1998 został zmieniony przez art. 14 Ley 14/2000 de Medidas fiscales, administrativas y del orden social (ustawy o instrumentach podatkowych, administracyjnych i z zakresu spraw społecznych) z dnia 29 grudnia 2000 r. (BOE nr 313 z dnia 30 grudnia 2000 r., s. 46631) między innymi w ten sposób, że zostały w nim uchylone ust. 1 akapit pierwszy zdanie drugie oraz ust. 8. Ponadto art. 73 ust. 3 został zmieniony w ten sposób, że wartość pięciu parametrów składających się na opłatę jest określana w Ley de Presupuestos Generales del Estado (ogólnej ustawie budżetowej).

14 Zgodnie z tym ostatnim przepisem, w art. 66 Ley 13/2000 de Presupuestos Generales del Estado para el año 2001 (ogólnej ustawy budżetowej na rok 2001) z dnia 28 grudnia 2000 r. (BOE nr 312 z dnia 29 grudnia 2000 r., s. 46513) określona została wartość tych współczynników na 2001 r. Wynikająca z niego kwota należna za użytkowanie widma przez systemy telefonii cyfrowej drugiej generacji (GSM i DCS-1800) została podwyższona w 2001 r. w stosunku do poziomu osiągniętego w 2000 r., podczas gdy kwota za użytkowanie widma przez systemy analogowe pozostała niezmieniona.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

15 Na rynku hiszpańskim Telefónica Móviles świadczy usługi telekomunikacyjne. W 1998 r. zawarła ona z państwem hiszpańskim umowę zarządzania usługami publicznymi, której przedmiotem było świadczenie „usługi telekomunikacyjnej w wartości wzbogaconej" dla prywatnej telefonii komórkowej w systemie DCS-1800 na terytorium całego kraju.

16 Telefónica Móviles otrzymała koncesję na częstotliwości radiowe konieczne do świadczenia wspomnianej usługi i zostało ustalone, że stosowną należność stanowiła będzie kwota otrzymana przez pomnożenie liczby URR przez cenę jednostki obowiązującą w momencie zapłaty.

17 Po oddaleniu przez właściwy organ administracji wniesionego przez Telefónicę Móviles odwołania od wezwania do zapłaty za okres od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia 2001 r., Telefónica Móviles wniosła skargę w postępowaniu sądowo-administracyjnym, która również została oddalona. Uważając, że przepisy hiszpańskie mające zastosowanie w okresie, którego dotyczy opłata, były sprzeczne z art. 11 dyrektywy 97/13, Telefónica Móviles wniosła skargę kasacyjną do Tribunal Supremo (sądu najwyższego).

18 Uznając, że rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu zależy od wykładni dyrektywy 97/13, Tribunal Supremo postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnych przepisów ramowych dotyczących ogólnych zezwoleń i indywidualnych licencji [zezwoleń] w dziedzinie usług telekomunikacyjnych (Dz.U. L 117, s. 15), a w szczególności wymóg zagwarantowania

optymalnego wykorzystania rzadkich zasobów oraz propagowania rozwoju innowacyjnych usług i konkurencji, należy interpretować w ten sposób, iż nie zezwala on na uregulowanie krajowe, które oddziela kwotę opłaty pobieranej za tego rodzaju zasoby (opłata za rezerwację publicznych częstotliwości radiowych) od szczególnego celu, który wcześniej był wyraźnie przypisany tej opłacie (finansowanie badań i kształcenia w dziedzinie telekomunikacji, a także na wykonywanie zobowiązań z zakresu usług powszechnych), bez przypisania jej innego szczególnego celu?

2) Czy ww. art. 11 ust. 2, a w szczególności wymogi zagwarantowania optymalnego wykorzystania rzadkich dóbr oraz propagowania rozwoju innowacyjnych usług, sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu, które zwiększa bez żadnego wyraźnego uzasadnienia i to w znaczny sposób, wysokość opłaty dla systemu cyfrowego DCS-1800, utrzymując jednocześnie jej dotychczasową wysokość dla systemów analogowych pierwszej generacji, takich jak TACS?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

19 Poprzez swoje pytania, które powinny zostać zbadane łącznie, sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 wymogi, zgodnie z którymi opłata nałożona na operatorów usług telekomunikacyjnych z tytułu wykorzystywania rzadkich zasobów powinna mieć na celu zapewnienie optymalnego wykorzystania takich zasobów i uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one uregulowaniom krajowym, które przewidują nałożenie opłaty na operatorów usług telekomunikacyjnych posiadających indywidualne zezwolenie na wykorzystywanie częstotliwości radiowych, nie przewidując szczególnego przeznaczenia przychodów uzyskanych z tytułu tej opłaty, i które w istotny sposób podwyższają wysokość tej opłaty w odniesieniu do określonej technologii, w odniesieniu do innej technologii pozostawiając tę opłatę niezmienioną.

20 Jak wynika z jej motywów 1, 3, 4 i 5, dyrektywa 97/13 stanowi jeden ze środków służących całkowitej liberalizacji telekomunikacyjnych usług i infrastruktury. W tym celu ustanawia ona wspólne ramy znajdujące zastosowanie do systemów udzielania zezwoleń mające znacząco ułatwić wejście na rynek nowych operatorów. Ramy te obejmują po pierwsze zasady dotyczące postępowania w sprawie udzielania zezwoleń i treści tych zezwoleń, a po drugie zasady dotyczące natury, a nawet wymiaru obciążeń finansowych związanych z tymi postępowaniami, jakie mogą zostać nałożone przez państwa członkowskie na przedsiębiorstwa w sektorze usług telekomunikacyjnych (wyrok z dnia 18 września 2003 r. w sprawach połączonych C-292/01 i C-293/01 Albacom i Infostrada, Rec. s. I-9449, pkt 35, 36).

21 Wspólne ramy, których ustanowienie ma na celu dyrektywa 97/13, byłyby pozbawione skuteczności, gdyby państwa członkowskie mogły dowolnie określać obciążenia skarbowe ponoszone przez przedsiębiorstwa z tego sektora (ww. wyrok w sprawie Albacom i Infostrada, pkt 38). Państwa członkowskie nie mogą zatem nakładać innych opłat z tytułu postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia niż przewidziane dyrektywą 97/13 (wyrok z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie C-339/04 Nuova società di telecomunicazioni, Zb.Orz. s. I-6917, pkt 35).

22 Opłaty te, zgodnie z motywem 12 dyrektywy 97/13, powinny być oparte na obiektywnych, niedyskryminacyjnych i przejrzystych kryteriach. Ponadto nie mogą sprzeciwiać się celowi polegającemu na całkowitej liberalizacji rynku, która wymaga jego pełnego otwarcia na konkurencję (ww. wyrok w sprawie Albacom i Infostrada, pkt 37).

23 W szczególności jeżeli chodzi o opłaty nakładane na podstawie art. 11 dyrektywy 97/13 przez państwa członkowskie na przedsiębiorstwa, którym udzielono indywidualnych zezwoleń, art. 11 ust. 1 stanowi, że opłaty te mają wyłącznie na celu pokrycie kosztów administracyjnych odpowiadających nakładowi pracy związanemu z wydaniem tych zezwoleń (wyrok z dnia 19 września 2006 r. w sprawach połączonych C-392/04 i C-422/04 i-21 Germany i Arcor, Zb.Orz. s. I-8559, pkt 28).

24 W przypadku wykorzystywania rzadkich zasobów, art. 11 ust. 2 zezwala państwom członkowskim na ustalenie, oprócz opłat mających pokryć koszty administracyjne, dodatkowej opłaty mającej na celu zapewnienie optymalnego wykorzystania takich zasobów (zob. podobnie wyrok z dnia 20 października 2005 r. w sprawach połączonych C-327/03 i C-328/03 ISIS Multimedia Net i Firma O2, Zb.Orz. s. I-8877, pkt 23). Ta ostatnia opłata powinna ponadto, zgodnie z tym przepisem, być niedyskryminacyjna i uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji.

25 Artykuł 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 ustanawia zatem wymogi, których państwa członkowskie powinny przestrzegać przy ustalaniu wysokości opłaty za użytkowanie rzadkich zasobów; nie określa jednak wyraźnie konkretnego sposobu ustalenia wysokości takiej opłaty ani jej późniejszego wykorzystania.

26 Należy wobec tego zbadać, czy przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 wymogi, których dotyczy pytanie prejudycjalne, przesądzają z góry o sposobie, w jaki państwa członkowskie mogą wykorzystywać przychody uzyskane z rozpatrywanej opłaty, lub o kwotach określonych w odniesieniu do różnych technologii.

27 Jak wynika z uwag przedstawionych na piśmie przez Komisję Europejską, zezwolenie na wykorzystywanie dobra publicznego stanowiącego rzadki zasób pozwala podmiotowi, na rzecz którego zostało udzielone, osiągać znaczne korzyści ekonomiczne i daje mu przewagę w stosunku do innych podmiotów, które również chciałyby korzystać z tego zasobu, co uzasadnia nałożenie opłaty odzwierciedlającej w szczególności wartość użytkowania danego rzadkiego zasobu.

28 W tych okolicznościach, jak wskazali rząd hiszpański i Komisja, aby zapewnić optymalne wykorzystanie przez operatorów rzadkich zasobów, do których mają dostęp, wysokość tej opłaty powinna być ustalona na właściwym poziomie odzwierciedlającym w szczególności wartość użytkowania tych zasobów, co wymaga uwzględnienia sytuacji ekonomicznej i technologicznej na odnośnym rynku.

29 Zbyt wysoki poziom wspomnianej opłaty może bowiem zniechęcać do użytkowania odnośnych rzadkich zasobów i przez to prowadzić do ich niedostatecznego wykorzystania. Również zbyt niski poziom opłaty może mieć niekorzystny wpływ na efektywność wykorzystywania tych zasobów.

30 Jeżeli chodzi o wymóg uwzględnienia konieczności sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji, oznacza on, że wysokość opłaty nie może powodować utrudnienia dostępu nowych operatorów do rynku ani ograniczać możliwości operatorów usług telekomunikacyjnych w zakresie innowacji (zob. podobnie wyrok z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie C-431/07 P Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2665, pkt 125). Oznacza on ponadto, że konkurencja nie powinna zostać zakłócona, co można zagwarantować wyłącznie, jeżeli zapewniona jest równość szans różnych operatorów (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie ISIS Multimedia Net i Firma O2, pkt 38, 39).

31 Co do zasady państwa członkowskie nie mogą zatem w odniesieniu do konkurujących ze sobą operatorów stosować różnych opłat za użytkowanie rzadkich zasobów, których wartość z ekonomicznego punktu widzenia okazuje się taka sama (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie ISIS Multimedia Net i Firma O2, pkt 40, 41).

32 Z żadnego postanowienia dyrektywy 97/13, zmierzającej do wprowadzenia pełnej konkurencji na rynku usług telekomunikacyjnych, nie wynika jednak, że wymogi przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13, których dotyczą pytania prejudycjalne, oznaczają, iż rozpatrywana opłata powinna być przeznaczona na szczególny cel lub że pobierające ją państwo członkowskie powinno następnie wykorzystać w określony sposób uzyskany z niej przychód.

33 Wniosek ten potwierdza zresztą dyrektywa o zezwoleniach, chociaż ratione temporis nie ma ona zastosowania w sprawie przed sadem krajowym. Jej motyw 32 stanowi, że państwa członkowskie mogą pobierać opłaty za użytkowanie częstotliwości radiowych i numerów w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania tych zasobów, przy czym dyrektywa nie przesądza z góry o celu, w jakim pobierane są opłaty za prawo użytkowania.

34 Ponadto przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 wymogi, zgodnie z którymi opłata nałożona na operatorów usług telekomunikacyjnych z tytułu wykorzystywania rzadkich zasobów powinna mieć na celu zapewnienie optymalnego wykorzystania takich zasobów i uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji, z powodów opisanych powyżej nie mogą stać na przeszkodzie wprowadzeniu przez państwa członkowskie, przy ustalaniu wysokości tej opłaty, rozróżnienia, nawet znacznego, między, po pierwsze, stosowaną technologią cyfrową lub analogową, a po drugie, w ramach każdej technologii, różnym użytkiem, który jest z niej czyniony, o ile zapewniona jest równość szans różnych podmiotów gospodarczych.

35 Ponadto co do zasady wymogi te nie mogą również stać na przeszkodzie podwyższeniu przez państwa członkowskie, nawet w znacznym stopniu, wymagalnej wysokości wspomnianej opłaty w odniesieniu do określonej technologii ze względu na zachodzące na rynku usług telekomunikacyjnych zmiany zarówno technologiczne

jak i ekonomiczne, bez dokonywania jej zmiany w odniesieniu do innej technologii, o ile różne wysokości nałożonych opłat odzwierciedlają odpowiednie wartości ekonomiczne sposobów, w jakie wykorzystywane są rozpatrywane rzadkie zasoby.

36 Wreszcie fakt, że takie podwyższenie wysokości opłaty jest znaczące, co w niniejszym przypadku nie zostało zakwestionowane przez strony, które przedłożyły Trybunałowi swoje uwagi na piśmie, nie powoduje sam z siebie niezgodności z celem, któremu zgodnie z art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 powinna służyć opłata za użytkowanie rzadkich zasobów, o ile spełnione są wymogi wynikające z tego celu, to znaczy wysokość tej opłaty nie jest ani nadmierna, ani zbyt niska.

37 Do sądu krajowego należy jednak ocena, czy w danym przypadku uregulowanie krajowe, którego dotyczy postępowanie przed sądem krajowym, spełnia warunki wskazane w pkt 34–36 niniejszego wyroku.

38 W tej sytuacji należy stwierdzić, że przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 wymogi, których dotyczy pytanie prejudycjalne, wpływają oczywiście na poziom takiej opłaty, ale nie zobowiązują państw członkowskich do przeznaczenia tej opłaty na jakiś szczególny cel lub do wykorzystania w określony sposób uzyskanego z niej przychodu.

39 Okoliczność, że państwo członkowskie przewidywało uprzednio w swoim ustawodawstwie przeznaczenie opłaty uzyskiwanej z tytułu wykorzystywania rzadkich zasobów na finansowanie badań i kształcenia w dziedzinie telekomunikacji, jak miało to miejsce w art. 73 ust. 1 akapit pierwszy ustawy nr 11/1998 w jej wersji pierwotnej, nie może mieć wpływu na wykładnię dyrektywy 97/13, a zatem nie podważa powyższego stwierdzenia.

40 Mając na uwadze całość powyższych rozważań, na postawione pytania należy odpowiedzieć, że przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 wymogi, zgodnie z którymi opłata nałożona na operatorów usług telekomunikacyjnych z tytułu wykorzystywania rzadkich zasobów powinna mieć na celu zapewnienie optymalnego wykorzystania takich zasobów i uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji, należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one uregulowaniom krajowym, które przewidują nałożenie opłaty na operatorów usług telekomunikacyjnych posiadających indywidualne zezwolenie na wykorzystywanie częstotliwości radiowych, nie przewidując szczególnego przeznaczenia przychodów uzyskanych z tytułu tej opłaty, i które w istotny sposób podwyższają wysokość tej opłaty w odniesieniu do określonej technologii, w odniesieniu do innej technologii pozostawiając tę opłatę niezmienioną.

W przedmiocie kosztów

41 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Przewidziane w art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnych przepisów ramowych dotyczących ogólnych zezwoleń i indywidualnych licencji [zezwoleń] w dziedzinie usług telekomunikacyjnych wymogi, zgodnie z którymi opłata nałożona na operatorów usług telekomunikacyjnych z tytułu wykorzystywania rzadkich zasobów powinna mieć na celu zapewnienie optymalnego wykorzystania takich zasobów i uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług

i konkurencji, należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one uregulowaniom krajowym, które przewidują nałożenie opłaty na operatorów usług telekomunikacyjnych posiadających indywidualne zezwolenie na wykorzystywanie częstotliwości radiowych, nie przewidując szczególnego przeznaczenia przychodów uzyskanych z tytułu tej opłaty, i które w istotny sposób podwyższają wysokość tej opłaty w odniesieniu do określonej technologii, w odniesieniu do innej technologii pozostawiając tę opłatę niezmienioną.

Podpisy